

Madame Bovary

de Gustave Flaubert

Divendres 29 de juliol

19:00h

Madame Bovary és una famosa obra del realisme de Gustave Flaubert publicada el 1857. La seva protagonista és Emma Bovary, que ha esdevingut un arquetip literari. La novel·la narra els pensaments i vivències d'aquesta dona, infeliçment casada, a la recerca d'una altra vida i la seva influència en la gent que l'envolta.

Emma ha estat anomenada "Quixot femení" perquè són les lectures les que la fan embogir i buscar una vida inexistent, molt millor que la que té en realitat amb el seu marit Charles. Ella voldria viure les aventures de les novel·les del romanticisme. Per això busca diversos amants i va gastant la fortuna del seu espòs, anhelant el luxe que embolcalla les seves heroïnes.

La seva figura critica la burgesia i el seu convencionalisme, incapaç de viure com demana la imaginació i el sentiment, però també culpable d'ofegar-la per ser dona fins que no li queden sortides. L'estil del narrador, en tercera persona omniscient, permet criticar aquesta classe social sense arribar a acceptar la fugida que representen les lectures de la protagonista (com es veu al final de l'obra). Es focalitza en Emma però alterna amb la visió del marit, l'apotecari i els diversos amants per contrastar-ne les intencions amb la visió ingènua d'ella.

Gustave Flaubert

Era el segon fill d'Achille Cléophas Flaubert (1784-1846), cirurgià molt ocupat de l'hospital de Rouen, França, i d'Anne Justine (1793-1872). Va estudiar sense entusiasme al Collège Royal i després a l'institut de la seva ciutat natal, a partir de l'any 1832. El primer esdeveniment que cal tenir en compte en la seva biografia és la trobada a Trouville-sur-Mer, durant l'estiu de 1836 amb Élisabeth Schlésinger, per qui sentí tota la vida una profunda passió (sembla que aquest encontre seria la base de l'escena entre Frédéric Moreau i Madame Arnoux a *L'educació sentimental*). Amb bona fortuna en el sorteig, escapà del servei militar i emprengué, el 1841, la carrera de dret sense gaire convicció.

El gener de 1844, deixa els estudis per culpa de les seves primeres crisis nervioses i, el mes de juny del mateix any, s'instal·la a Croisset (Alta Normandia), a la riba del riu Sena. En aquest període comença a escriure (narracions breus i una primera versió de *L'educació sentimental*). El 1846 moriren primer el seu pare i després la seva germana (dos mesos després de donar a llum: Flaubert prengué la neboda al seu càrrec).

A París assistí a la Revolució de 1848, amb la qual fou molt crític. Entre maig de 1848 i setembre de 1849 redactà una primera versió de *La temptació de Sant Antoni*. Entre els anys 1849 i 1852 féu un llarg viatge a l'Orient amb Maxime du Camp, en el transcurs del qual visita, entre altres indrets, Egipte, Jerusalem, Istanbul i Itàlia. A més dels viatges, era un home esportista: practicava la natació, l'esgrima, l'equitació i la cacera.

A l'estiu de 1851, Flaubert emprengué la redacció de *Madame Bovary*, la qual s'allargà durant 56 mesos. No obstant això, durant el Segon Imperi, freqüentà els salons parisencs més influents, com el de Madame de Loynes (de qui es va enamorar) on conegué, per exemple, George Sand. A finals de l'any 1856 publicà *Madame Bovary* en una revista i l'abril de 1857 el publicà com a llibre, cosa que generà un procés amb l'acusació d'atemptar contra la moral. Flaubert va ser exculpat, a diferència de Baudelaire, que fou perseguit pel mateix tribunal i per les mateixes raons amb motiu del recull de poesia *Les Fleurs du Mal*, també publicat el 1857. En publicar-se *Madame Bovary*, s'inicià la correspondència entre Flaubert i Marie-Sophie Leroyer de Chantepie, una dona de lletres resident a Angers i dedicada als pobres.

L'1 de setembre de 1857, Flaubert es posà a escriure *Salammbô* i, per a fer-ho, viatja a Cartago entre abril i juny de 1858 per documentar-se. La novel·la es publicà el 1862.

El 1864, començà la redacció de *L'educació sentimental*, que es publicà el novembre de 1869.

El 6 d'abril de 1872, morí la mare de l'escriptor. En aquesta època, patí problemes financers i de salut, per causa de malalties nervioses. Tanmateix, publicà, el 1874, *La temptació de Sant Antoni*. La producció literària continuà amb *Tres contes* l'abril de 1877 ("Un cor simple", "La llegenda de Sant Julià l'Hospitaler" i "Herodias").

De 1877 a 1880, escrigué *Bouvard i Pécuchet*, que havia encetat el 1872-1874. Per desgràcia, la mort se l'endugué el 8 de maig de 1880, a Canteleu, al petit poblet anomenat Croisset. *Bouvard i Pécuchet* es publicà, de tota manera, pòstumament el 1881.

Obra

Flaubert és contemporani de Baudelaire i, com el poeta de *Les flors del mal*, ocupa una posició cabdal en la literatura del segle XIX. En la seva època criticat (per raons morals) i admirat (per la força literària), avui se'ns mostra com un dels novel·listes més importants del seu temps, sobretot gràcies a *Madame Bovary* i a *L'educació sentimental*. Troba el seu lloc entre la generació romàntica (Stendhal - Balzac) i la generació realista i naturalista (Zola -Maupassant, que considerava Flaubert el seu mestre). La seva àmplia correspondència amb Louise Colet, George Sand i altres resulta d'un gran interès humà i literari. Curós amb el realisme, es preocupava també de l'estètica, cosa que motivava una llarga feina d'elaboració de cada obra (provava oralment cadascun dels seus texts).

En català, ha estat traduït per Ramon Xuriguera, Joan Sales, Lluís Maria Todó i Jordi Llovet.

Obres destacades

- 1857 *Madame Bovary*
- 1862 *Salambó*
- 1869 *L'educació sentimental*
- 1874 *La temptació de Sant Antoni*
- 1877 *Tres contes*
- 1881 *Bouvard i Pécuchet* (incompleta)

